

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра філософії
Навчальний рік 2023-2024

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ»
(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибірковий освітній компонент: вбірковий
Форма здобуття освіти: _____

(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань _____ 23 «Соціальна робота»

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність _____ 231 «Соціальна робота»

(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) _____

Освітньо-професійна програма (освітньо-наукова програма) «Соціальна робота»

Перший (бакалаврський) рівень освіти

Курс 2

Силабус освітнього компоненту
розглянуто на засіданні кафедри
філософії

Протокол від
“26” серпня 2022 року №1

Завідувачка кафедри

(підпис)

К.І. Карпенко
(прізвище та ініціали)

“26” серпня 2022 року

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем загальної та
передфахової підготовки

(назва)

Протокол від
“31” серпня 2022 року №1

Голова

(підпис)

О.Ю. Вовк
(прізвище та ініціали)

“31” серпня 2022 року

РОЗРОБНИК СИЛАБУСУ:

Марущенко Олег Анатолійович – доцент кафедри філософії, кандидат соціологічних наук, доцент.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь:

1) Марущенко Олег Анатолійович – доцент кафедри філософії, кандидат соціологічних наук, доцент.

Професійні інтереси: соціологічні дослідження, соціально-емоційне навчання, гендерні студії, сучасні методики викладання соціо-гуманітарних дисциплін.

Посилання на профайл викладача:

<http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=8581>

Контактний телефон: +380991654389

Корпоративна пошта викладача: oa.marushchenko@knmu.edu.ua

2) Філянїна Неля Миколаївна, професорка кафедри філософії, доктор філософських наук, професор.

Професійні інтереси: філософія освіти та культури, міжкультурні комунікації, екоосвітній потенціал гуманітарних знань.

Посилання на профайл викладача:

<http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=15881>

<https://scholar.google.com/citations?user=iEPDSRwAAAAJ&hl=ru>

https://www.researchgate.net/profile/Nelya_Filyanina

<https://orcid.org/0000-0002-7439-1986>

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57219950176>

Контактний телефон: +38057707-72-92

Корпоративна пошта викладача: nm.filyanina@knmu.edu.ua

Консультації очні:

відповідно до графіку відпрацювань на кафедрі (за попередньою домовленістю);

Консультації онлайн:

на одній з платформ: Moodle, ZOOM, Google Meet, згідно з графіком.

Локація: м. Харків, пр. Науки, 4, 3 поверх, к. 116

роб. тел. (057) 707-73-38, електронна пошта: kaf.5med.filosofii@knmu.edu.ua

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Емоційний інтелект» складений відповідно до Освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Соціальна робота» та Стандарту вищої освіти України, перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 23 «Соціальна робота», спеціальності 231 «Соціальна робота».

Опис освітнього компоненту (анотація): Вивчення освітнього компоненту «Емоційний інтелект» спрямоване на розвиток уявлення студентів про сутність емоційного інтелекту та способів його розвитку, зокрема як підґрунтя для особистісного та професійного розвитку.

Предметом вивчення освітнього компоненту є пізнання емоційної сфери людини (емоційного інтелекту), яка вписана в соціокультурний контекст і відповідно чином виявляється у щоденні.

Міждисциплінарні зв'язки:

Пререквізити. Освітній компонент «Емоційний інтелект» має, передусім, зв'язки з такими курсами, як «Філософія», «Соціологія та медична соціологія», «Етика», «Етикет у суспільстві та медицині».

Постреквізити. Освітній компонент «Емоційний інтелект» має, передусім, зв'язки з такою дисципліною, як «Біоетика».

Покликання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE:

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5847>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компоненту є розвиток уявлення студентів про емоційний інтелект та його складові, основні підходи до розвитку емоційного інтелекту, а також набуття практичних навичок управління власними емоціями як підґрунтя для особистісного та професійного розвитку.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компоненту є:
ознайомлення студентів із сутністю емоційного інтелекту та його значущістю, складовими та передумова становлення;
представити основні теорії та моделі, що описують емоційний інтелект;
схарактеризувати соціально-емоційне та етичне навчання як сучасну освітню технологію формування емоційного інтелекту;
представити підходи до розвитку емоційного інтелекту;
схарактеризувати емоційний інтелект лікаря.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент.

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування студентами компетентностей:

Інтегральні:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні

проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

Спеціальні (фахові, предметні):

ФК4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

ФК10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

ФК11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.

ФК 18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних завдань і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

ПРН 2. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних питань.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.

ПРН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

ПРН 9. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.

ПРН 22. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати

інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних соціальних навичок (soft skills): розуміння власних емоційних станів та емоційних станів інших людей, навички співпереживання, усвідомленість, критичне мислення, комунікабельність, навички поведінки в конфлікті, вміння працювати у команді.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компоненту заочна форма навчання	
		Кількість кредитів: 3,5	Галузь знань: 23 «Соціальна робота»
Загальна кількість годин: 105	Спеціальність: 231 «Соціальна робота» (шифр і назва)	Рік підготовки:	
		2-й	
		Семестр	
		3-й або 4-й	
Годин навчання: аудиторних – 10 самостійної роботи студента – 95	Освітній ступінь: бакалавр ОПП «Соціальна робота»	Лекції	
		2 год.	–
		Практичні	
		8 год.	–
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		95 год.	–
Індивідуальні завдання:			
–			
Вид контролю: залік			

2.1 Опис освітнього компоненту

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Емоційний інтелект та його складові. Теорія та практика	2	вступна
	Всього годин	2	

2.2.2 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Емоційний інтелект та його складові	2	Розповідь, пояснення, індуктивний метод	Творчі завдання
2	Теорія та практика дослідження емоційного інтелекту	2	Презентація, ілюстрація	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне)
3	Емоційний інтелект і освіта. Соціально-емоційне та етичне навчання	2	Презентація, ілюстрація	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне)
4	Підходи до розвитку емоційного інтелекту. Емоційний інтелект лікаря	2	Розповідь, пояснення, індуктивний метод	Тестовий контроль
	Всього годин	8		

2.2.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Емоційний інтелект та його складові	17	Проблемний, частково-пошуковий.	доповідь, виступ на задану тему
2	Теорія та практика дослідження емоційного інтелекту	17	Проблемний, дослідницький	доповідь, виступ на задану тему
3	Емоційний інтелект і освіта. Соціально-емоційне та етичне навчання	17	Проблемний, дослідницький	доповідь, виступ на задану тему
4	Підходи до розвитку емоційного інтелекту	17	Проблемний, дослідницький	доповідь, виступ на задану тему
5	Емоційний інтелект лікаря	27	Підготовка есе	Творчі завдання
	Всього годин	95		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчальної діяльності здобувачів освіти

проводиться відповідно до чинної Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Харківському національному медичному університеті затвердженої наказом ХНМУ від 21.08.2021 № 181.

Контроль поточної навчальної діяльності здійснюється викладачем академічної групи на кожному практичному занятті відповідно до нижчезазначених видів діяльності з використанням певних критеріїв оцінювання:

1. УСНА ВІДПОВІДЬ:

“відмінно” ставиться за повну, вичерпну відповідь на основні питання, а також на додаткові питання викладача. При цьому студент повинен продемонструвати глибоке знання основного теоретичного матеріалу з освітнього компоненту, вміння логічно і творчо мислити, аргументувати основні положення, вдало ілюструвати їх прикладами із життя або художньої літератури, продемонструвати вміння відстоювати власну точку зору при розв'язанні задач, проблемних ситуацій, спираючись при цьому на добре володіння основною термінологією освітнього компоненту.

“добре” загалом залишаються ті ж вимоги, що й для оцінки **“відмінно”**, при недостатньо повній відповіді на деякі питання.

“задовільно” виставляється, якщо студент засвоїв основні положення курсу, володіє необхідним мінімумом понять, може використати їх при розв'язанні задач. При цьому можливі нечіткі відповіді на деякі основні і додаткові питання, а також репродуктивність мислення.

“незадовільно” ставиться тоді, коли не виконуються названі вище вимоги.

2. ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДОПОВІДІ (РЕФЕРАТУ) В АУДИТОРІЇ:

“відмінно” ставиться за вміння чітко, зрозуміло донести основні положення проблеми в межах наданого для цього часу (7-10 хвилин), за відповіді на запитання аудиторії, за вміння володіти її увагою, а також за емоційно натхненний контекст доповіді і належне технічне оформлення реферату відповідно до вимог наукових праць.

“добре” ставиться при виконанні вище визначених умов, але при недостатньо повному виконанні їх обсягів.

“задовільно” ставиться, якщо студент демонструє виключно репродуктивний підхід до викладання проблеми без елементів творчості, без належного оформлення тексту реферату.

“незадовільно” ставиться у тому випадку, коли студент не в змозі презентувати реферат, не володіє матеріалом, який у ньому викладений, а також у тому випадку, якщо реферат взагалі не підготовлений.

3. СТЕНДОВА ВІДПОВІДЬ:

“відмінно” ставиться за повну, вичерпну відповідь на поставлене питання, коли студент має продемонструвати не тільки глибоке знання основного теоретичного матеріалу з освітнього компоненту, а і вміння логічно і творчо мислити, аргументувати основні положення, спираючись при цьому на добре володіння основною термінологією освітнього компоненту.

“добре” - загалом залишаються ті ж вимоги, що й для оцінки **“відмінно”**

при недостатньо повній або вірній відповіді на питання.

"**задовільно**" виставляється, якщо відповідь є нечіткою, недостатньо аргументованою, неповною або у більшій мірі невірною.

"**незадовільно**" ставиться тоді, коли відповідь відсутня або є невірною.

4. АКТИВНІСТЬ НА ПРАКТИЧНОМУ ЗАНЯТТІ:

Оцінюється заохочувальними балами відповідно до участі у обговоренні питань, а також з урахуванням якості наданих відповідей.

5. **САМОСТІЙНА ПОЗААУДИТОРНА РОБОТА** оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті з урахуванням виконання наступних вимог:

- додатково підготовлена інформація з теми заняття вдома;
- здійснено знайомство з першоджерелами;
- здійснено рецензування джерел (анотації);
- підготовка презентаційних матеріалів;
- робота з нормативними джерелами;
- портфолію;
- підготовка есе;
- виконання творчих завдань.

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми освітнього компоненту та підсумкового заняття (ПЗ) студенту виставляється оцінка за національною 4-бальною шкалою. Підсумковий бал з ПНД визначається як середнє арифметичне національних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 1.

Таблиця 1. Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу:

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		

4.47-4,49	179	3.7-3,71	148
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139

3.2. Питання до заліку:

1. Сутність емоційного інтелекту.
2. Емоційний інтелект у структурі особистості.
3. Біологічні та соціальні передумови становлення емоційного інтелекту.
4. Підходи до розуміння емоційного інтелекту.
5. Складові емоційного інтелекту.
6. Значення емоційного інтелекту в житті людини.
7. Теорія та модель емоційного інтелекту Р. Бар-Она.
8. Моделі емоційного інтелекту Дж. Мейера, П. Саловея.
9. Теорія та модель емоційного інтелекту Д. Гоулмана.
10. Способи оцінки емоційного інтелекту.
11. Самопізнання та самооцінка в структурі емоційного інтелекту.
12. Освіта як інструмент розвитку емоційного інтелекту.
13. Соціально-емоційне та етичне навчання: концепція та методика.
14. Реалізація трьох вимірів соціально-емоційного та етичного навчання (усвідомленість, співпереживання, залученість) на трьох рівнях (особистісний, соціальний, системний).
15. Усвідомлення емоцій та ідентифікація почуттів.
16. Емоційний інтелект як інструмент досягнення соціального успіху.
17. Навички емоційної саморегуляції та емоційної мобілізації.
18. Емпатія та рівні її розвитку. Співпереживання.
19. Управління емоційною складовою конфліктної ситуації.
20. Емоційне лідерство. Емоційний інтелект керівника.
21. Емоційний інтелект в системі професійного становлення.
22. Особливості розвитку емоційного інтелекту лікаря.
23. Емоційний інтелект лікаря в системі професійних відносин.
24. Роль емоційного інтелекту у відносин з пацієнтами.

3.3. Правила оскарження оцінки: кожний студент має право на оскарження отриманої оцінки, для чого передусім, має звернутися до свого викладача, а за необхідності – до завідувачки кафедри, професорки Карпенко К.І. (головний корпус, 3-ій поверх, к. 117; на електронну пошту ki.karpenko@kntmu.edu.ua).

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Силабус та сам процес викладання освітнього компоненту враховує можливість повноцінного залучення здобувачів освіти з особливими освітніми потребами. Кафедра філософії – це простір, вільний від будь-якої дискримінації, дружній до осіб з особливими освітніми потребами.

Академічні очікування від студентів/-ок. Вимоги до курсу

Очікується, що студенти та студентки відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його. Відпрацювання відбувається онлайн та/або оффлайн згідно «Положення про порядок відпрацювання студентами Харківського національного медичного університету навчальних занять» та відповідно до графіку прийому відпрацювань, розміщеному на інформаційному стенді кафедри / на сторінці кафедри на платформі Moodle.

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час **лекційного заняття** студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Поведінка в аудиторії. Основні «так» і «ні»

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в

університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача (так само в онлайні);
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від студенток/-ів).

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику під час занять.

Порядок інформування про зміни у силабусі. Викладач зобов'язаний проінформувати студентство про зміни, внесені до силабусу. Оновлений силабус розміщується на офіційному сайті університету відповідно до встановленого порядку.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Навчання в рамках освітнього компоненту відбувається згідно Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті (див. http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf). Усі факти порушення академічної доброчесності як з боку студента, так і з боку викладача можуть бути винесені на розгляд Комісії з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами (див. http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf).

Кафедра підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук. Використання електронних гаджетів допускається виключно в навчальних цілях і з дозволу викладача.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Деніел Гоулман Емоційний інтелект. – К.: Vivat, 2018. – 512 с.
2. Барнс Анна Як бути усвідомленим? – Фабула, 2017. – 160 с.
3. Hariharan Meena, Padhy Meera Emotional Intelligence of Doctors. // Social Science International/ –2015. – vol. 27, pp. 15-22.

Допоміжна

1. Вибрані матеріали міжнародної програми з формування м'яких навичок СЕЕ-навчання / За загальною редакцією О. Елькіна, О. Масалітіної, Я. Фюрста. – Харків: Дім реклами, 2019. – 60 с.
2. Ліза Фельдман Барретт Як народжуються емоції. Таємне життя мозку. – К., 2018. – 480 с.
3. Любіна Л., Тимофієва М., Осипенко В. Емоційна компетентність як показник психологічного здоров'я особистості майбутніх лікарів. // Psychological Journal. – 2018. – № 5 (15). – С. 81-96.
4. An Introduction to Emotional Intelligence / Lorraine Dacre Pool, Pamela Qualter/ – John Wiley and sons ltd. – 2018. – 249 p.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Посилання на сторінку навчальної освітнього компоненту в MOODLE -
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5847>